

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-ora 6 cr.
a treia-ora 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplicii Nr. 15.

Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librărie.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază
Nimeri singuratici la 5 cr. se vînd la „Tipografia”, soc pe acțiuni.

Suflete agitate.

Cercurile conducătoare maghiare trebuie să fie orbite de o fatalitate nenorocită, pentru-ca să nu înțeleagă cât de primejdioasă e politica ce o urmează, pentru propria lor națiune și pentru interesele ei primordiale.

Într-adevăr, bunul simț cel mai elementar ar trebui să facă pe aceste cercuri să înțeleagă, că așa cum e alcătuită Ungaria, din atâtea naționalități, deosebite prin origine, prin limbă, prin aspirațiuni și interese locale, o singură politică prudentă, sănătoasă și conformă intereselor finale și bine înțelese ale patriei se poate practica, și anume politica aceea, care lasă fiecarei naționalități puțin de a se desvolta, asigurându-i în acest scop și libertatea și mijloacele necesare, și care caută, pe de altă parte, să unească și să închege aceste naționalități într-un tot puternic și indisolubil, în baza intereselor comune de conservare și de dezvoltare, interese ce numai cu o bună înțelegere a tuturor pot fi satisfăcute pentru fiecare în parte.

Astfel de interese comune naționalităților care alcătuiesc statul poliglot al Ungariei există, — și încă destul de numeroase, — și nu lipsește decât mintea bine cumpănită și judecata nepreocupată, care să le înțeleagă și să le deslusească din vîlmășagul de pasiuni nesănătoase ale politicii noastre militante.

Nu avem oare noi cu toți dincolo de hotarele patriei aceiași dușmani, de cari trebuie să ne apărăm? Nu același pericol pe toți ne amenință? Nu aceeași dorință a conservării și dezvoltării noastre naționale ne mișcă și ne însuflețește pe toți?... În vremuri de restriște ca și în vremuri senine astfel de interese comune există, și trebuie să fie cineva orbit de patimă ca să nu le vadă.

Cu toate acestea ce fac cercurile conducătoare maghiare? În loc de a cimentă legăturile dintre diferitele naționalități pe baza acestor interese comune și de a înfrîna astfel Ungaria, ele duc o luptă surdă și nebună de paralizare, și dacă s'ar pute de exterminare, contra naționalităților nemaghiare; ele pun puterea statului în serviciul unei „idei” smintite, a maghiarizării cu ori-ce preț; ele consumă niște forțe, care ar trebui să fie întrebuințate pentru întărirea patriei, întru slăbirea și desbinarea elementelor ce o alcătuiesc; ele ofensează naționalitățile nemaghiare, fără a se gândi, că mîne-povîmîne poate veni ziua, când patria va avea nevoie de brațele și de sângele acestor naționalități, așa de neomenește tratate pe propriul lor pământ; — într-un cuvînt, cercurile conducătoare maghiare, cu politica lor nenorocită nu fac decât să slăbească puterea Ungariei, în ori-ce chip am considerăm-o.

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Stăpâni și slujitori.

De

Carolina Gezeze.

(Urmare și fine.)

Asta ne duce la datorințele stăpînului. Nu-i destul să dai servitorului de mîncare și de beut și să-l ții curat (deși de multe-ori și asta lipsește) — căci atîta faci în interesul propriu și pentru viața, care trage în jug; servitorul are suflet, cu care înțele trebuie să tractezi bine; trebuie să iai parte la supărarea și bucuria lui simplă; trebuie să te interesezi de familia lui, nu din curiozitate numai, ci cu suflet curat, că dacă ții-colela trebuie și se poate, să ajuți cu ceva și pe cei-ce se țin de dînsul. Să nu privești pe servitor ca pe o vită, și cu grațitudine se va alipi de tine, dacă înău nu-i loc de tot. Este mare greșală, a nu sta de loc de vorbă cu servitorii; dimpotrivă stăpîna bună și cu-

Mai departe, dacă cercurile conducătoare maghiare n'ar fi orbite de aceeași fatalitate nenorocită, ar vedea, că în giurul patriei noastre sînt state care se desvooltă și se afirmă, pe zi ce merge, ca elemente de ordine și de progres și ar înțelege, că noi avem interese comune cu aceste state și că deci sîntem avisați la prietenia lor sinceră, în propriul nostru interes.

Ce alt înțeles poate să aibă viziunea domnitorului nostru în România, dacă nu tocmai aprecierea acesteia, stări de lucruri, acestui interes al monarhiei noastre, pe care „egoismul sănătos” îl pune în vedere? Cine se mai îndoaie astăzi că România însemnează, — atît din punctul de vedere cultural și economic, cît și din punctul de vedere militar, — o putere de care nu se poate să nu ții socoteală? Care om cumințe și în curent cu starea de lucruri reală din Europa, nu știe că această putere pe care regatul vecin o reprezintă, poate face să incline cumpănă isbîndei în partea unde se va arunca într-un moment decisiv?...

Și, ca să pomenim și de celelalte state din Peninsula-Balkanică, — Serbia, Bulgaria, Grecia, etc., — care om politic serios va pute susține, că e în interesul nostru să le ignorăm și mai ales să le provocăm în vre-un chip oare-care și să ne înstrăinăm amicitia lor?...

Toate aceste state vecine patriei noastre au, cum am zis interese comune cu noi: și ele au a-și apăra existența lor națională; și ele au idealul de a se desvoolta și de a deveni factori tot mai însemnați în concertul statelor europene.

Simpatia și prietenia noastră, solidaritatea noastră chiar în această comună năzuință ar trebui să le fie de mai înainte asigurată și de sigur că le-ar fi, dacă politica Ungariei ar fi condusă de oameni cuminți și sănătoși la cap.

Dar' nu! În înfumurarea lor nemărginită, cercurile conducătoare maghiare au ținut să ofenseze statele și popoarele vecine în sentimentele și susceptibilitățile lor cele mai delicate. Maghiarii au ajuns să fie considerați de aceste popoare ca niște îngâmfați ridicoli, cu cari demnitatea te oprește să stai de vorbă; mai mult, ei crează și vor crea și în viitor greutăți serioase întregii monarhii, din acest punct de vedere.

Dar' mai e ceva. Opinia europeană se interesează astăzi, mai mult decît oricînd, de cele-ce se întîmplă pretutindenea și cu atît mai mult de cele-ce se întîmplă în Europa. Cercurilor conducătoare maghiare puțin le pasă însă și de aceasta!!

Protestează contra politicii lor toată Ungaria nemaghiară; protestează ceaialaltă parte a monarhiei prin glasul celor mai iubii și mai populari oameni; protestează statele vecine, de prietenia cărora avem atîta nevoie; protestează opinia publică

din Franța, din Germania, din Italia, de pretutindenea.

Aceeași fatalitate nenorocită însă face cercurile conducătoare maghiare să nu audă nimic, să nu înțeleagă nimic, și să urmeze cu o încăpăținare prostească aceeași politică pentru realizarea aceleiași „idei” în veci irealisabile.

Astfel, anul millenar, care credeau unii că va fi un an de pace, în care stăpînitorii noștri își vor stăpîni mai întăiu instințele sîlbatică, a fost, ca și ceialaltii, un an de luptă grea, crudă, înversunată. Procesele de presă nu se mai sfîrșesc; temnițele, pe care grația Domnitorului le-a golit de martiri, s'au umplut de nou de victimele șovinismului ridicol și neputincios; — și tot întru gloria eternă a arpadianului milleniu s'au măcelărit în masă țeranii români, cari cereau să li-se dea o administrație onestă.

Să mai vorbim de opera legislativă a acestui memorabil an al „păcii” și „înfrățirii” generale? Să mai vorbim de măsurile administrative, de aplicarea legilor, de oprirea conferenței naționale și în general de aceste friguri „patriotice” de care toți sînt cuprinși cînd e vorba de a înăbuși ori-ce viață națională și ori-ce manifestare a ei la popoarele nemaghiare? Să mai vorbim?... Dar' la ce am mai lungi bilanțul?!

Aceiași oameni, aceiași suflete agitate, aceiași „idei” de utopii de domeniul psihicului: — aceeași politică. Să vede, că tot e adevărat, că Dumnezeu ia mai întăiu mințile celui pe care în urmă voește să-l peardă!!!

Nu merge la Budapesta. Ziarele ungurești anunță deunăzi, cu o vîdită satisfacție, că dl. Vintilă Rosetti, directorul ziarului „Românul” ar merge să iee parte la congresul interparlamentar din Budapesta.

Acum înșuși dl. Rosetti declară, într-un articol publicat în ultimul număr al ziarului său, că nu va merge. Lucrul e foarte firesc, ca așa să fie. Dl. Rosetti este dintre aceia, cari au iscalit procesul verbal al grupului parlamentar român, pe care l'am fost publicat și noi în nrul 156 al „Tribunei” și prin care de nou s'a confirmat declarațiunea dată la congresul din Bruxella.

Să ne moderăm! Ne ținem de datorie, ca în interesul bine priceput al cauzei noastre, comune tuturor, să cerem moderațiune din vînele părți. — Drama tragică dela Mehadia, a cormonit mulțime de chestiuni, cari urmează a fi discutate în presă, mai ales la noi, în „Tribuna” și „Dreptatea”. Deși lucrul apare ca și după ploaie chepeneg, totuși e admis, ca chestiunile să se discute și clarifice, căci sînt actuale. Nu-i iertat însă, ca discuțiunile să se degereze în ceartă. Pentru-că atunci în loc de a face vr'un serviciu cauzei, numai rău i-s'ar aduce, ear' de rău avem deja destulă parte.

cruri externe; trebuie deci să aibă vreme pentru rugăciunea de toate zilele și în zile de sîrbătoare să poată merge la biserică, ca să asculte predica. Pentru stăpîn poate că acea predică e plictisitoare; dar' sufletul lui toșat în muna trupească de o săptămînă întreagă soarbe cu lăcomie fiecare cuvînt al predicii cu atît mai virtos, că fiecare propozițiune a aceleia e croită după mîntea lui cea simplă. Să fie frica lui Dumnezeu în servitor, atunci nu-și va frînge credința față de stăpîn și-și va împlini fidel datorințele și atunci, cînd nu-l vede nimeni.

Ear' dacă servitorul cade la pat, trebuie împărțit de aceeași îngrijire, ca și alt membru al familiei; ba încă cu mai multă răbdare, pentru-că cel necult de regulă e un morbos rău de tractat.

Și dacă cutare doamnă la toate aceste ar zice, că nu-și poate pierde vremea cu d'al de aceste, apoi vadă, nu-i va răpi mai multă vreme necazul cu servitorii reuțăcioși, îngrijirea, neliniștea pentru necredința servitorilor și eventual sfada, ce urmează din acestea. Și apoi întrebe-se pe sine, nu era oare mai consult să fie jertfit puțină vreme creșterii servitorului, da, nu numai instruirii, dar' și creș-

Cînd noi am început a publica scrisorile ce ne vin în această materie ne-am făcut rezervele cuvenite, și am căutat ca expresiunile mai mult sau mai puțin înfîmțătoare să le înlocuim, personalități să le înțîmțuim. Căci ne temeam, că în timpul acesta de generală nervositate, cînd publicul nostru și de altfel e sătul pînă în gât de lucruri personale, să nu se mai provoace certe.

Cei-ce ar voi să ne învîrjbească, ca cu atît mai ușor se poată pescui în tulbare, au încercat deja să facă capital din aceste discuțiuni.

De pildă „Gazeta” din București, care are deosebită menire de a intriga, a scos dintr-o corespondență „De pe Valea Cerniei” un pasagi, în care corespondentul, un băstinaș bănățean, se rostia asupra „Dreptății” din timpul din urmă, de cînd e condusă de dl. P. Rotariu.

Ce face „Gazeta”? Ea prezintă acest pasagi, ca-și-cînd ar fi eșit din redacția noastră, ea zice: „Tribuna” scrie...

Eată cum scrie „Gazeta”:

„Am spus într-un articol recent, că dincolo de conducătorii, cu toată situația gravă politică, nici pînă azi nu s'au desmetecit din scandalul pornit de cîrînd cu crisa „Tribunei”, ci foile lor cînd nu ne ceartă pe noi, apoi se răboiesc între ele.

Acest răboiu continuă. Astfel „Tribuna” de ieri scrie:...

Aici reproduce pasagiul din corespondența dlui „Delaerna” și observă:

„Ear' „Dreptatea” (din Timișoara) de sigur o răspundă — și astfel de vre-o opt luni tot ceartă seacă...”

Procedura aceasta a „Gazetei” e perfidă, dar' o înțelegem, căci meseria ei este a intriga, a înceuca și a pregăti astfel teren pentru creșterea sa din viitor „Vechia Tribuna”, ori „Expatriatul”, ori-cum se va numi acest făt hibrid, de se va naște.

Dar' nu înțelegem, cum oameni de ai noștri se lasă a face, măcar inconștient serviciile acestei „Gazete”?

„Dreptatea” a observat tendința ascunsă a „Gazetei” din București; ea n'a răspuns, și dacă răspunde, va răspunde de sigur cuvințios.

Nu tot așa face însă un corespondent al „Dreptății”, care răspunde „iritat” (*ipse iussum verbum*) la scrisoarea dlui Lințu publicată în „Tribuna”. În acest „răspuns” occur următoarele grațioșități: „un idiot dela „Tribuna”, „grosolanul „Grănițelor” (pseudonimul unui corespondent al nostru), „gugumănie”, „expectațiunea sa obraznică”... etc.

Atîtor oameni „iritati” trebuie să le strigăm, moderați-vă, domnilor, în expresiuni, căci altcum deveniți necuvințioși!

Ferdinand al Bulgariei. Cetim în „Epoca” de Marți:

„Sîntem în pozițiune a da ca absolut sigură stîrea, că principele Ferdinand al Bulgariei nu va lua parte la înagurarea Porți-

lor-de-fer. Se atribuie o oare-care însemnătate acestei absențe”.

Noi vedem „însemnătatea”, dar' nu numai „oare-care”, ci ceea mai mare, sau mai bine zis explicarea acestei absențe, în puțină simpatie, de care se bucură principele Bulgariei la Curtea din Viena, de cînd cu evoluțiunea lui politicoasă și apropierea de Rusia.

Lucrul cunoscut, că principele Ferdinand a făcut, prin cele mai apropiate rudeni ale sale, încercări la Viena, pentru o întălnire cu Monarhul nostru și toate înzădar.

Concluziuni sînt ușor de tras.

România și Grecia. Formalitățile reluării relațiilor diplomatice între România și Grecia s'au terminat. Vineri (31 Iulie n.), la ora 12 a fost primit în audiență solemnă, la castelul Peleş, Excelența Sa dl. Cleon Ranghabe, trimisul regelui din Grecia, care a remis M. S. regelui Carol scrisorile sale de acreditare. Dînsul a fost reținut la dejun. Tot Vineri la aceeași oră a fost primit în audiență solemnă, de către M. S. regele Greciei, Excelența Sa dl. Bengescu, trimisul extraordinar al României.

Perceles despre reforma administrativă. Ca alți millenariști ridicoli din provincie, cari cu ori-ce preț voind să vadă tîrgul de zdrănte, poreclit expoziție, dar' să fie chilipir, arangează câte un congres și mai ridicol, astfel și notarii millenari s'au adunat la 2 August în Budapesta, spre a nu fi nici ei mai pe jos pe calea propășirii după principiile bănfyste. Cu acest prilegiu ministrul de interne Perczel s'a exprimat și despre reforma lungă, zisă și reforma administrativă. Între alte palavre șeful polițailor a zis:

„Avem de a rezolva un mare problem, trebuie să înaintăm, deși ținem tare la sistemul municipal și deși știm, că sistemul acesta a fost pînă acum un zăgaz al libertății și e și azi. Trebuie însă să realizăm reforma administrativă, care stă în programul nostru. Au trecut o seamă de ani, cari au fost consacrați încercărilor de a introduce această reformă. Știm, că legislatura n'a mai îndeletnicit de această chestiune, dar' împregiurările, îndărătnicia, cu care mulți țin moriș la instituțiunile vechi, tot mai mult împedeca această reformă, astfel încât chestiunea n'a putut fi încă resolută”.

„Două fapte însă sînt sigure: întăiu, că parlamentul, care trebuie să-și iee negreșit sfîrșitul la 17 Februarie, nu se va mai pute ocupa cu această reformă; pe urmă, că cea dintăiu și cea mai importantă chemare a viitorului parlament va fi, a rezolva chestiunea reformei administrative”.

„Experiențele cîștigate dela 1891 încoace, au trezit în guvern convingerea, că această reformă este de neapărată trebuință pentru țeară”.

Palavre millenare — nu altceva!

cățiva florini; zău, nu are suflet acea stăpână, care e în stare să-i detragă din plată.

Bunătatea unei femei bune se manifestă și atunci, cînd își dămite servitorii, lucru, pe care fără adevărată cauză nici nu-l face, numai cînd are cauză serioasă: sau dacă nu mai are lipsă de slujba lor; dar' și atunci se îngrijește de viitorul lor și întrucît numai se poate se îngrijește, ca să ajungă în loc bun și să nu ajungă nici pe cît de scurt timp în ghiarele datătoarelor de curțir.

Pentru-că chestiunea servitorilor nu va fi resolută nici de legislativă, nici de poliție, nici de vre-o reuniune oare-care; ci va fi resolută prin doamnele de casă înțelepte, răbdătoare, atente și bune la suflet, cari vor crește din fetele neînvățate dela sate, cari vor ajunge în mîna lor, servitoare cinstite, cu simț de onestitate și bune.

Ear' poliția va avea de a face numai cu canalia, care nu merită numele de servitor și cu acei neguțetori de suflete, cari fac tîrg de oameni cu servitorii.

(Trad. din „B. Hrl.” nrul 194.)

Procesul „Ligei” din BUCUREȘTI.

— Raport special al „Tribunei”. —

București, 3 August n.

Astăzi, în 22 Iulie v., trebuia să se țină pertractare la judecătoria de pace din București, în procesul intentat „Ligei culturale” din partea domnului Periețeanu-Buzău, pentru cedarea localului Ligei și pentru pretinsa desdaunare de 1300 lei. Pertractarea însă nu s'a ținut nici de astăzi, ci s'a amnat pe 2 August st. v. Motivul amânării a fost acela, că de astăzi, dintre acușai, nici dl Ionel C. Grădișteanu și nici dl D. Nenițescu nu au fost citați în regulă; conform articolului 153 din noua lege pentru judecătoriile de pace din România, în cazul, când sunt mai mulți improcesuați, pertractarea nu se poate ține decât numai atunci, când toți acușaii au fost chemați în fața judecătoriei în mod legal și neîndoelnic. Singur reprezentantul dlui M. Vlădescu (dl avocat I. L. Vișan) s'a prezentat deci și de astăzi, cerând amnare din motivul indicat, — un lucru, pe care judecătorul dator a fost a i-l acorda.

Așa se vede, că din adins se fac greșeli de formă în procesul din întrebare, ca improcesuații să fie necesități a cere amnare și în modul acesta să se amine aducerea sentinței, care pentru dl Periețeanu-Buzău are să fie zdrobitoare. Este știut din „alba sa”, apărută și în coloanele „Tribunei”, că dl Periețeanu-Buzău afirmă a fi închiriat localul „Ligei” pe numele seu propriu, și mai departe afirmă, că d-sale personal îi aparține întreg mobilarul adător în localul Ligei. La prima afirmare „se va răspunde cu contractul de închiriere, legat între d-sa și proprietarul caselor, dl Kibrick, în care se zice lămurit, că localitățile se închiriază „pe seama Ligei”. Se va răspunde mai departe cu procesele verbale, luate în congresul „Ligei” din anul acesta, din cari se vede, că astăzi Liga este reprezentată prin comitetul care ține în posesiune localul „Ligei”, prin comitetul improcesuat. Poate că domnul Periețeanu-Buzău și dovedească contrariul.

Ear' cu privire la mobilarul dl Periețeanu-Buzău va fi provocat să dovedească, că acesta e cumpărat din al d-sale și nu din banii Ligei, — un lucru foarte greu pentru d-sa.

O simțesc — cum se vede — și onorabili cu lada și cu blamul, că boacăna o făcure cu procesul, dar li-e rușine să capituleze, retrăgându-și acțiunea, ci mai bine o mînă cu greșeli de formă, până la toamnă, când apoi întreg procesul devine iluzoriu, fiindcă contractul de închiriere pe anul viitor, este încheiat și subscris de noul comitet.

Între acestea, nemulțumirea față de vechiul comitet, și încrederea în noul comitet, crește mereu pretutindenea în țeară. Nu este parte de țeară, din care se nu se audă glasuri serioase la adresa așa pretinsului vechi comitet, glasuri eșite din guri și din inimi curate românești. Eată ce scrie — de exemplu — jurnalul săptămânal „Constanța”, în numărul seu mai recent, care după-ce cu durere constată, că:

„Românii lasă să se stingă singura lampă aprinsă pe altarul patriotismului: „Liga pentru unitatea culturală a tuturor Românilor”, dând pradă dușmanilor lor seculari limba strămoșească și toate școlile satești din leagănul uitat al românismului”, — adresează, celor pe cari îi privește, următoarele energice cuvinte:

Să nu se uite, că, sămînța care a dat naștere Ligei a fost aruncată în parlamentul trecut, de niște tineri, cari cu drept cuvânt sînt jînji a cultiva mai departe arborele menit a da roadele îndestulirii sufletești, acelei părți a poporului român, care este otrăvită de influențele străine și periculoase existenței și dezvoltării naționalității române...

Putem numi pe capul lor, domnul Ionel C. Grădișteanu, care întrunește absolut toate condițiile unui perfect cultivator. D-sa a luat angajamente pe onoare, că nu va face politică la Ligă. De ce li-se pun befe în roate?

Domnul Periețeanu-Buzău, distinsul naționalist și demnul succesor al în veci regretatului Grigore T. Brătianu, căci d-sale personal am voi să ne adresăm, de ce nu are lărgitea de suflet, cum o are un vîrșnic, devotat ca d-sa înfiorării Ligei? Domnii Bianu, Barbu-Delavrancea, tineri atât de instruiți și distinși patrioți, de ce nu înțeleg rostul actual al situațiunii? se conlucrează împreună cu cei-ce pot face mult, fără să facă politică la Ligă?

Nu e vorba de patriotism pur? Dacă nu e vorba așa, apoi putem zice tuturor:

lăsați ori-ce speranță și nu mai terfeliți vorbe sacre în noroiul tuturor intemperanțelor politice”. —

Cuvinte destul de lămurite, dacă ar fi cine să le înțeleagă.

Aud, că dl Periețeanu-Buzău cutieră țeara, îndemnând secțiunile externe ale Ligei să nu recunoască de legală alegerea noului comitet, ci să se pună în legătură cu vechiul comitet, — dar' pretutindenea e luat în bătaie de joc. Nu-i vorba, ar fi mare necesitate de „Ligă”, acum, când se asteaptă nașterea noului făt al lui Slavici-Brote-Mangra, numit „vechia Tribuna”, dar' în cele din urmă, va da nașul D. A. Sturdza din fondurile secrete spesele botzului și treaba e aplanată. Cât pentru înmormântare, vor griji ai noștri, cei de dincolo! S. C. Aron.

REVISTA PRESEI.

Presa română.

„Gazeta Transilvaniei” (nr. 162) are un prim-articol „Porniri de conciliațiune”, în care aducînd știrea după foile maghiare, că mai mulți Români din Șomeuta, au fost pedepsiți pentru pretinse agitații în contra mileniului, desvoaltă cazul acesta mai pe larg.

Spune, că la aparență cazul n'ar fi grav, căci: „Ce este, de exemplu, amenda de câteva zeci de florini dictată contra Românilor dela Șomeuta, în asemănare cu anii de temniță și sutele de florini, la cari sînt osândiți atîți alții?”

Dar' cazul e momentul din alte împrejurări. Asume Români cei pedepsiți, cu ocasiunea sîrbărilor millenare, fiindcă nu și-au iluminat ferestrele — casele lor au fost bombardate cu petri și la urma urmei tot ei cei atacați, au fost pedepsiți.

Arată pe scurt cum se împarte dreptate în „Țeara lui Pap János” și încheie cu următoarele:

„Nu s'a pomenit la noi cas, ca cineva să fi fost pedepsit, ori tras măcar la răspundere, pentru-că a ațîțat la ură în contra națiunii române, măcar-că aceasta se întîmplă în stil foarte mare și în fiecare zi. Români însă, lăsați pradă insultelor, băteilor cu petri și agitațiunilor zilnice din partea turbaților govenisti jidano-maghiari, trebuie să sufere pe deasupra și osînde solgăbirilor și tribunalelor.

În astfel de împrejurări nu poate fi mai mare ironie, decât a vorbi de „porniri de conciliațiune” din partea guvernanților unguri, fie într-o direcție, fie într'alta.”

„Dreptatea” (nr. 162) în un prim-articol „Se face începutul” începe prin a persifla candidarea lui Iosif Goldiș de deputat și zice:

„Nu cum-va are să fie privit actul de-odată și ca o binefacere confesională a bisericii orientale? De sigur că da, fiindcă au delăturat pe un preot unit și în locul lui au pus unul neunit, gr-oriental!”

Din pricina aceasta, precum și din svoul ce s'a făcut în timpul din urmă, că Bánffy ar fi aplicat a lăsa Românilor 20 de cercuri electorale, conchide că se face începutul pentru a ne vîrî în parlament.

Spune mai departe, că pe deputații români va și guvernul cum se-i aleagă ca să nu-i fie contrari și continuă:

„Astfel se va juca comedia Bánffy-ană liberală, caci, nu dubitam, aflate-vor între Români și 50 nu numai 20 de oameni nescrupuloși în punctul românismului lor, sau șireți cari, ca Brote și Slavici, vor recunoaște că ahlei de politică românească nu se poate, decât „împăcarea cu Maghiarii”, recte: supunere necondiționată de o parte, de altă parte abandonarea totală și definitivă a politicii naționale-române.”

Sîrșește, arătînd intențiile perverse ce le urmărește guvernul Bánffy față de Români.

Românii și Maghiarii după 1000 de ani.

— Schiță economică și culturală din prezent. —

de

Ioan Lințu.

1. Cnota de contribuțiune.

(Urmare.)

Conform teoriei mișcării populațiunii, de Roscher, tom. I. pag. 619, numărul popoarelor s'ar îndoi la o înmulțire naturală de 2^{1/2} procente în 25 de ani, la una de 2 procente în 35 de ani și la o înmulțire de 1 și jum. procente în 47 de ani (observ aici, că după Ficker, numărul Românilor din Ungaria a fost la anul 1878 de 2,800.000 de suflete). Deci dacă la anul 1880 au fost aflate în mod oficios 2,325.838 de suflete, și dacă luăm datele dlui G. Bekszics, după care poporul român s'ar înmulți cu 1-2—1-5%, apoi trebuie să fie mai mulți Români decât 3 milioane. În treacăt amintesc aci, că după dl Bekszics, renumitul archișovinist, poporul maghiar s'ar înmulți cu 1-5—2-5%.

Această înmulțire a Maghiarilor se poate admite numai pe cale artificială: prin maghiarizare, și de loc nu pe cale naturală, căci după Roscher nici cele mai înfloritoare colonii din America și Australia nu s'au înmulțit în așa măsură pe cale naturală. Aceste procente, extraordinar de favorabile rasei maghiare, sînt a se atribui în mare măsură ținutei maghiarizatoare a guvernului și societății maghiare. Dar' ceea-ce s'a întîmplat Germanilor prin germanizarea numelor israelite în nume germane, ca: Goldberger, Rosenthal, Mandelblüh, etc. etc. și din care apoi s'au făcut Maghiari neoași ca: Arany, Rozsávölgy etc., ușor se poate întîmpla și Maghiarilor și atunci o să-i vedem plîngînd amar pe ruinele șovinismului lor.

După această mică deviere, revin ear' la obiect.

Luînd de basă numărul Românilor la anul 1896 cu 3,000.000 de suflete în cap și cu 13 fl. cifra medie ca dare ce cade pe un cap de Român, după asemnarea făcută mai sus cu poporul sîrbesc și cel bulgar din numitele țeri (deși cifra medie a dărilor ce cade pe un cap de om al populațiunii Ungariei e în anul 1896 de cel puțin 28%), apoi se constată, că poporul român a plătit în anul 1896 suma de 39,000.000 fl. cuota cea mai mică, ce se poate admite din budgetul Ungariei pe anul acesta în sumă de 473,043 173 fl. Prin urmare, dacă Români din budgetul anului 1896 în suma amintită mai sus au plătit 39,000.000 fl., apoi ei au plătit din suma totală a budgetelor dela a. 1870—1896 în sumă de 8.375,263.732 fl. suma adunată de 690,081.380 fl., cea mai mică sumă posibilă, ce se poate admite.

Și pentru-ca Români mei să nu zică că fac calculațiunile în defavorul nostru, luînd cuota cea mai mică de 690,081.380 fl., ear' de altă parte ferindu-mă ca nu cumva să cad în greșelile dlui Gustav Becsics, luînd cuota mai mare de 971,900.000 fl., voi lua media acestor sume.

Cifra medie între cuota de 971,900.000 fl., aflată pe baza budgetului numărului Românilor dela anul 1880 și între cuota de 690,081.380 fl., aflată pe baza budgetului și numărului acestora dela anul 1897 e: 830,990.000 fl., care cuotă Români nesimțit au plătit-o ca impozite în visteria statului dela anul 1870 până la anul 1896. Sumă foarte mare.

(Va urma.)

Dela Mehadica.

Chestiunea islazurilor.

IV.

De pe Valea-Cernei, 30 Iulie n.

(Urmare.)

Astfel judecă grănițerul, care nu cunoaște paragrafi, nu cunoaște considerațiuni mai înalte, dar' cunoaște ce e drept și ce e nedrept, ce e bine și ce e rău. Afunci dar', când grănițerul a văzut că e dat în judecată din partea fiseului comitatens pentru ocupațiunea făcută cu știrea și învoirea proprietarului, și tolerată, ba chiar sancționată, din partea autorităților administrative, a rămas uimit. A zis întru sine: „bine, mîi frate, ce stăpîniri are împărăția, când le vezi venind astăzi să-ți iee din mînă un lucru, pe care tot acele stăpîniri, ieri-alaltăieri, și ani de-arîndul l'a recunoscut că este al tău? — Procesul ce mi-se face, știu eu, că nu are și nu poate se aibă alt scop, decât numai stoarcerea de bani!” — și și-a căutat omul de treabă, convins fiind-că în moșia sa nu-și va pune nime piciorul, cât trăește el.

De această judecată logică și sănătoasă, trebuia să țină cont și dl Curescu cu „colegii” d-sale în afacerea ocupațiunilor din graniță. Nu de propunerea dela Domasnia; nici de circularul cu explicările, au avut dar' necesitate grănițerii, cide un protest energetic, în contra improcesuării lor în masse, care li-s'a făcut numai în scopul de a-i sărăci; protest motivat cu cele înșirate mai sus, plus următoarele:

Comitatul nu era îndreptățit a imputer-nici pe fiseul comitatens să improcesueze ocupații în numele comunelor, fără consimțământul comunelor. Eu unul, trag la îndoială, că în una din comunele grănițerești s'ar fi adus hotărîre de improcesuare în contra ocupațiunilor.

În protest trebuia pusă în vedere comitatului împregiurarea, că are dreptul să zică comitatul, că de acum înainte nu mai concede să se facă ocupațiuni în islazurile comunelor din graniță, nu are însă dreptul a cere îndreptățirea făcută sub alte stăpîniri. Puterea comitatului nu poate fi retrogradă, ci dator este să tolereze comitatul aceea-ce au tolerat autoritățile precedente. Că ocupații nu sînt trecuți de proprietari, în cartea fonduală, nu e treaba comitatului nici a fiseului comitatens, ci a ocupațiunilor,

cari știu foarte bine că este lege care dispune rectificarea cîrților fonduale, cu care ocaziune vor griji singuri, ca pe baza posesiunii neconturbate de atîta și atîta vreme, să fie trecuți de proprietari și în cartea fonduală, fără spese.

Ei bine; dacă dl Curescu și colegii d-sale s'ar fi pus pe acestea puncte de mănecare, și în conglăsuire cu dorința poporului, ar fi compus un protest energetic în contra improcesuărilor: ar fi fost ridicată la ceruri. Cu propunerea dela Domasnia și cu circularul explicător însă dl Curescu nu a făcut alta, decât a legat mîinile și picioarele grănițerilor, ca mai ușor să poată fi jupuți.

Astăzi, comitatul a venit la convingerea, că nu se află în drept a forța regularea ocupațiunilor. Convingerea aceasta și-a câștigat-o însă comitatul, după-ce mai înainte fiseul Sulyok a stors grele mii din sărăcia grănițerilor, și după-ce ca de încheiere s'a mai vîrsat și sângele unor nevinovați, ale căror suflete nesimțit că trebuie să apese greu conștiința cuiva! O ținută energică și plină de demnitate din partea conducătorilor din Caransebeș, trebuia și putea să aducă comitatul la această convingere, înainte de a se întîmpla aceea-ce s'a întîmplat. Ei, dar' în acest cas, dl Curescu s'ar fi stricat cu comitatul; ar fi căzut din grație și nu i-se alegea pe plac și pe sprînceană mai mult reprezentanța comunității de avere. De dragul domnilor dară, dl Curescu a jertfit interesele grănițerilor! A făcut însă cu aceasta un lucru, pe care grănițerii n'o s-l uite așa de grabă.

Nu cunosc vederile ce le avea dl Lințu în chestia din întrebare. Dacă erau însă apropiate de vederile poporului, vederi înșirate mai sus: trebuie să-l felicite, căci a înțeles glasul poporului mai bine decât cei cu circularul explicator. Dovadă, că poporul a ascultat de d-sa, nu de circular. Pițigăiturile „Dreptății” se nu-l supere dară. Oameni cu reson politic și cu simț național nu pot se găsească cuvîntul „tribunist” de deositor ori rușinos, cum o face „Dreptatea”, căci a fi „tribunist” e o datorință, care se impune fiecărui Român ce se respectă. „Tribuna” a fost și este astăzi organul partidului nostru național. A fi „tribunist” dară înseamnă nu alta, decât că ești membru al acestui partid mare național. E drept, că sub aripile „Tribunei” se încuibază și niște lilieci, dar' partidul l'a executat, prefăcîndu-l în cadavre politice morale. „Tribuna” însă a rămas curată, a rămas aceea-ce e, organul partidului național. Nu cumva „Dreptatea”, folosind în batjocură cuvîntul „tribunist”, vră se ne deace crede aceea-ce șoptesc unii, că ea nu e adică serioasă a programului național, și că face politică națională la Curescu-Ionaș etc. numai așa de ochii lumii? Să ni-o spună atunci mai lămurit!

Firma mea convingere — ca să termin — este dară, că în chestiunea ocupațiunilor, dl Curescu nu și-a făcut datorință; n'a înțeles, pentru-că n'a voit să înțeleagă glasul poporului, pe care nu l'a apărut de loc, și că singur d-sa este responsabil înaintea lumii și înaintea lui Dumnezeu, că sfăcarea a avut un sfîrșit atât de tragic în Mehadica. Nu, nici aci, nici în alte chestiuni dl Curescu nu și-a făcut și nu-și face datorința de Român; și dacă d-sa ar purta și despre faptele sale neromânești un registru, cum poartă despre diurnele ce le încasează cam cu prisosință, — la finea anului, când și-ar face bilanțul, s'ar îngrozii de ele! Îi voi face dară eu acest trist bilanț, — înșe altă-dată.

Delacerna.

CORESPONDENȚA

„TRIBUNEI”.

De lângă Moldova-nouă, 27 Iulien. 1896.

Clisura*) noastră, situată fiind în locuri foarte romantice, stîrșește în ori-ce vizitator al acestor locuri, un farmec deosebit.

Comunele acestei clisuri, sînt în mare parte locuite de Români; dar' durere, acela, care călătorește pe frumousul drum „Szécseny”, care șerpuește pe lângă Dunăre, vîzînd pe acești locuitori, cu greu va zice că sînt Români, căci fiind în antingere cu Sîrbi, portul Românilor e mai mult sîrbesc, ba acest rîu e mîrit considerabil și de împregiurarea că acești locuitori, au fost și mai sînt (în parte) sub ierarhia sîrbescă. Mai de mult nici chiar simț național nu află la ei, nici măcar în centrul clisurei, adică în Moldova-nouă, care nu era sub ierarhia sîrbescă.

Nemărginită este astăzi bucuria poporului de pe aici, vîzînd că și pentru Clisura a trimis ceresul Părinte o rază în inimile lor desnădăjduite.

Începînd deci dela centru, unde de 2 ani de zile funcționează ca preot, vrednicul

*) Clisura se numește șirul comunelor de pe malul Dunării până la Bazias și Orșova.

domn Traian Oprea, care și-a dat nisuița de a stîrni în clasa inteligentă gustul cetirii gazetelor românești, succedându-i a scoate fițuicele jidane, înlocuie azi cu „Tribuna” și cu „Dreptatea”, ear' la clasa inferioară cu „Foia Poporului”, „Foia de Duminecă” și „Vulturul”.

Dar' dese au fost și imputările ce s'au făcut părintelui Oprea, pentru ținuta sa românească, d-sa îmi aduc aminte între altele, că astă-iară, la o petrecere românească niște oficianți maghiari provocară pe dl preot să nu lase pe arangieri a purta tricolorul nostru național, zicînd că mai mult de 17 ani de cînd sînt dîșji pe aici, n'au cunoscut încă acest tricolor, ci numai acum de 1—2 ani, adică de cînd e preot dl Oprea îl fălăim la toată ocaziunea.

Ne-am temut, că și părintele va voi să se retragă de dragul păcii cu d-nii oficianți, nu s'a întîmplat așa, pentru-că inteligența română din loc și parohienii sei, îl spriginesc și-l urmează fără șovăire întotdeauna.

Dar' se revin la obiect. Părintele Oprea, după-ce în parohia sa, s'a bucură de rodul sămînței bune ce a plantat-o în decursul celor 2 ani, a început a se interesa și de comuna curat românească Susca, de sub ierarhia sîrbescă, cu vre-o 700 suflete. Dînsul a făcut cunoștință cu fruntașii satului, cărora le-a vorbit, până-ce aceștia ascultăndu-i bunul sfat, au luat hotărîrea de a se subtrage de sub materia de pînă aci, Belobresca, comuna sîrbescă și a se afilia Pojejenei-române, care încă abia de 6 ani se ține de diecesa Caransebeșului.

Părintele Tr. Oprea nu a cruțat nici spese nici ostenele pe la Caransebeș, pentru a cere dela superiori îndrumări și lămuriri în ale despărțirii ierarhice.

Landă și recunoștință merită și părintele Al. Blaj din Pojejena-română, care încă a dat mîna de ajutor pîr. Tr. Oprea, spre realizarea despărțirii Suscanilor.

Astăzi în sfîrșit am aflat cu multă bucurie, că Ven. Consistor diecesan al Caransebeșului a încuviințat încorporarea Suschei la diec. Caransebeșului și afiliarea ei la com. Pojejena-română.

Dar' ostenele și jertfele aduse de părintele Tr. Oprea pentru despărțire, fi erau prea puține față cu bucuria ca a câștigat 700 de Români rătăciți. Au făcut deci un apel către bunul și venerabilul seu socru, dl paroh din Ciclova-română, Ioan Petrovici, și aceasta cu cunoscutul-i simț pentru națiune și biserică a dăruit 120 fl., ear' părintele Traian Oprea cu amabila doamnă Silvia 50 fl., și din această sumă au procurat din Timișoara un clopot pentru comuna Susca, și Duminecă înainte de sf. Petru l-au predat în Susca poporului, care la sunetul clopotului de 155 chilograme s'a adunat cu mic cu mare. Notez, că sub Sîrbi, Susca n'a avut nici-cînd clopot, ba nici chiar capela. Dl Dr. cercual din Moldova-nouă, Ioan Georgevici, îmi povestea, că a fost de față la predarea clopotului, care a fost sfîșit în localitatea școalei în fața poporului de către preoții Al. Blaj și Tr. Oprea. Dînsul îmi istorisise, că bietecele babe și oamenii mai în vîrstă pîngeau de bucurie, că au ajuns liberi de jugul străin, mai ales la vorbirea dlui Tr. Oprea, care le spunea că de bine e ca ei să-și aibă biserică și școală în limba strămoșilor. Curios, și cam hazliu, este că cu ocaziunea aducerii clopotului în Susca, preotul sîrbesc din Belobresca, căruia-i aparținea comuna înainte de despărțire și care era cel mai mare contrar al despărțirii, s'a aflat și el între poporini, ba a asistat chiar și la sfîșierea clopotului, invitat fiind de preoții noștri susnumiți. Părintele Oprea spunea, că-i era teamă, că va contrazice cumva vorbirea sa, de aceea atît dînsul cît și părintele Blaj l-au lăudat că este tolerant și că a luat parte la bucuria fiilor sei sufletești, pe cari l'a slujit până acum în cele păstorale. Părintele sîrbesc a fost și el mișcat și a răspuns preoților în fața poporului cu „fala lepo” și a dat poporului sfatul, să facă toate în numele Dui și de oare-ce tot începutul e greu, să înceapă dela degetul mic, că vor ajunge la cel mare, dar' nu dela cel mare la cel mic, la ceea-ce preoții noștri i-au răspuns cu „Zăfalimu”. Astfel se sfîrșî actul sfîșirii, care a sfîrșit atîta bucurie în bieții Români scăpați de sub străini.

Clisoreanul.

Aforisme politice.

— Una la zi. —

Nici un guvern în ziua de azi nu e așa de corupt, nici o partidă așa de încrezută, ca să nu se facă de a decina dela sine impunitatea de a fi înfrînt dreptul.

Holtzendorff.

Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Baltes.
Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe
acțiuni: V. H. Dressnandt.

Nr. 53—1896.

[1888] 2—2

Publicare de concurs.

Prin aceasta se scrie concurs pentru stațiunea de învățator vacanta la școala comunală din Măgura (comit Beszterce-Naszód).

Emolumente 300 fl. salar, care mai târziu eventual se va ridica la 400 fl., 100 fl. rețut de cuartir, mai departe jumătate din venitul grădini de pomărit.

Dela concurenți, pe lângă purtare morală neexcepționată se poartă să poseadă limba maghiară și română perfect și cu abilitate de a le propune.

Suplicile provăzute cu atestate despre aceste, precum și despre serviciul de până acum sunt a se trimite până în 15 August a. e. inclusive la notarul cercual Stössel Lipót, președintele senatului școlar în Szent-József, p. u. Oláh-Szent-György.

Senatul școlii comunale.

Măgura, în 12 Iulie 1896.

Stössel,
președinte.

La „Tipografia“, soc. pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare

„POESII“
DE
IOAN N. ROMAN.

Prețul 50 cruceri.

A apărut și se află de vânzare la „Tipografia“, societate pe acțiuni din Sibiu

GRAMATICA GERMANĂ
TEORETICĂ PRACTICĂ
de
Sava Popovici Barceanu.

Edițiunea a cincea
revidată și completată
de

Dr. Danil Popovici-Barceanu.

Acastă gramatică atât de bine întocmită, având la fine și un mic vocabular german-român costă numai 1 fl. 40 cr. plus 10 cr. porto.

Două cărți folositoare

pentru țeranul român

au apărut tocmă și se află de vânzare în librăria „Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu, strada Poplăcii 15:

INDREPTAR PRACTIC
IN
ECONOMIA RURALĂ
compus de
cel 12 preoți intermitați în Cluj.

Prețul 1 fl. v. a.

COMASĂRIILE

de
Elia Dopp.

Prețul 40 cr. v. a.

Pentru porto postal câte 5 cr. mai mult.

La „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare opul premiat și publicat de „Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român“

POVEȘTI DIN POPOR

adunate de

Ioan Pop-Retegeanu.

Acest op, care se extinde pe 216 pagini, cuprinzând cele mai frumoase povești și la urmă o însemnare a provincialismelor, costă numai 50 cr. plus 10 cr. porto.

La „Tipografia“, soc. pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare

CARTEA DURERII
DE
EMIL BOUGAUD.
TRADUCERE DE
IACOB AFIN NICOLESCU.
Editor: Dr. E. DĂIANU.

Prețul 70 cr. (cu porto postal 73 cr.)

Acastă carte a fost recomandată de către Exc. Sa Metropolitul Victor Mihály de Apșa printr-un circular special.

„Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu

Strada Poplăcii Nr. 15.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“.

1. **Pădureanca.** Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
2. **Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. **Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. **Păpărușă Petru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. **Păcală și tândală.** Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
6. **Juocări și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. **Telu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. **Colăcărul.** Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
9. **Filica a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. **Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
11. **Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. **Îndărășnicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
13. **Blăstăm de mamă.** Legendă populară din giurul Nășudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
14. **Bunica** de Bojena Némecová, tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarut. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
15. **Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. **Din bătrâni.** Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. **Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. **Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. **Genuștoacă.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. **Un peștor îndărășnic.** Novela de Björnsterne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. **Prietenul meu Vântură-Țeară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
22. **Scăpăratoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. **Fata Graiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. **Strigoia.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. **Draga mamă!** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
26. **Taina unei vieți.** De Björnsterne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. **Veonil.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
28. **Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. **Sgârșitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. **Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. **Muscul-Împărat.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. **Dina-Împărăteasă și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. **Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. **Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. **Un idil în Roșeni.** Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
36. **Baba Iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. **Prințesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. **Dina mărăgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. **Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. **O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. **Poșacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
42. **Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. **Mica Fădă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. **Musalin pșourar.** Poveste de Nicolae Trimbișanu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
45. **Roma Invinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiale. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
46. **Clara Millo.** Novela de I. Turgheniev. Traducere din limba rusă de Enaș Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.

Celor ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1-a Maiu 1896.

Budapesta—Predeal										Budapesta, gara de vest — Rușava — Vercerova										Coppa-mioș—Sibiu—Avrig—Făgăraș.														
Tren de persoane	Tren de societate	Tren de persoane	Tren de societate	Tren de persoane	Tren de societate	Tren de persoane	Tren de societate	Tren de persoane	Tren de societate	Orient. Express	Tren de persoane	Tren de societate	Tren de persoane	Tren de societate	Tren de persoane	Tren de societate	Orient. Express	Tren de persoane	Tren de societate	Tren de persoane	Tren de societate	Tren de persoane	Tren de societate	Tren de persoane	Tren de societate	Tren de persoane	Tren de societate	Tren de persoane	Tren de societate					
10.—	8.05		8.05	2.00	pl. Viena	sos.	1.55	1.55	1.55	7.20	6.20	8.36	11.—	9.05	9.35	4.—	pl. Viena	sos.	5.50		7.20	6.45	6.35	2.20	4.45	11.55	7.10	pl. Coppa-mioș	sos.	9.34	3.05	6.25	12.35	
8.30	2.15	3.15	5.45	9.15	Budapesta	↑	5.45	7.40	7.—	1.50	6.20	Vineri					pl. Budapesta	sos.	6.45	10.25	2.10	1.25	9.05	3.57	5.18	1.25	8.42	Oena	sos.	8.11	1.27	5.07	11.01	
11.21	4.16	6.52	9.02	11.12	Szolnok	↑	2.24	5.31	3.37	11.44	3.35	1.30	8.30	2.30	7.—	10.45	pl. Cegléd	sos.	4.21	8.26	12.11	6.31	4.19	7.01	1.49	9.15	pl. Sibiu	pl.	7.44	12.57	4.40	10.30		
1.38	5.48		11.38	12.55	P. Iadány	↑	12.03	3.56	1.19	10.03	1.34	etroul. numal Sambata	10.30	3.46	9.20	12.44	sos.	4.04	7.16	12.06				4.34	6.02	2.05	3.58	pl. Avrig	sos.	6.02	7.29	etroul. numal Maș și Vineri	8.57	
3.42	7.08		1.48	2.11	Oradea-mare	pl.	2.37	11.04	8.43	11.32	4.48	1.47	10.40	5.53	1.—	1.16	sos.	1.01	4.55	10.57	10.—			6.16	8.42	3.58	6.35	sos. Făgăraș	pl.	3.25	12.57	4.40	7.16	
3.58	7.15		2.06	2.18	pl.	sos.	2.01	10.07	8.11	10.42	4.49	2.09	5.59	2.08			pl.	12.38	9.25	10.51	9.53	7.38												
4.38	7.43		3.06	2.50	Mező-Telegh	↑	2.01	10.07	8.11	10.42	4.49	2.09	5.59	2.08			pl.	12.38	9.25	10.51	9.53	7.38												
5.20	8.18		3.45	3.26	Rév	↑	1.84	9.30	7.46	10.08	6.39	5.52	8.02	5.49	8.14	sos.			9.01	7.50	4.10													
5.43		Tren mixt	4.06		Bratos	↑		9.10		9.50							pl.																	
6.32	9.07	2.52	4.58	4.17	Ciucia	↑	5.48	12.52	8.32	7.08	9.19	6.47	8.10	7.15			pl.	8.09	7.14	8.55	7.42													
7.16	9.37	3.51	5.32	4.50	Hajediu	↑	4.19	12.2	7.54	6.39	8.37		8.56	8.01			pl.	7.—	6.03		6.56													
8.07			6.24		Ghiribeu	↑	3.18		6.54		7.37		9.29	9.04			pl.	6.21	5.20		6.28													
8.34	10.37		6.59	5.55	sos.	pl.	2.23	11.01	6.13	5.28	7.—		10.29	10.32			pl.	5.15	4.15	circulația la Vineri	5.37													
8.49	11.10		8.40	6.11	pl.	sos.	10.45	5.23	4.85	6.35			11.19	11.44			pl.	4.11			4.40													
9.06	11.27		9.09	6.27	Apahida	↑		5.01	4.14	6.27			12.59				pl.	2.50																
10.12	12.30		10.41	7.27	Ghiribeu	↑	9.24	3.47	3.01	5.18	11.05		12.30	1.09			pl.	2.37			3.27													
10.42	12.57		11.25	7.12	Cucerdea	↑	8.54	3.00	2.25	4.43			12.41	1.21			pl.	2.21			3.14													
11.01	1.09		11.9		Uioara	↑		2.49	2.08	4.27	11.31		12.56	1.36			sos.	2.—																
11.09	1.59		11.59		Vintul-de-sua	↑		2.41	2.—	4.20	11.37		1.11	2.30			pl.	12.59		4.10	2.58													
11.31	1.36		12.29	8.17	Aind	↑	8.23	2.17	1.34	3.59	11.45		1.20	2.39			pl.	12.50		3.50	2.26													
11.48	1.54		12.5	8.38	sos.	pl.	8.06	1.55	1.17	3.38	10.55		11.46	6.25			pl.	11.25		3.40	2.13													
12.03			1.80	8.36	pl.	sos.	7.59	1.29	12.32	3.06																								
12.33								12.55	12.32	2.40																								
12.47			2.03		Crăciunel	↑	7.30	12.40	11.59	2.26																								
1.18			2.27	9.09	Blaj	↑		12.01	11.28	1.54																								
1.34			3.11		Michanasa	↑		6.56	11.41	11.10	1.35																							
2.13			3.31	9.42	sos.	pl.	6.54	11.14	11.05	1.01																								
2.13			3.46	9.44	pl.	sos.	6.41	10.51	10.48	12.45																								
2.32			4.08	9.59	Medias	↑	6.20	10.23	10.18	12.16																								
3.04			4.45	10.23	Elisabetopol	↑	5.53	9.41	9.36	11.56																								
3.40			5.27	10.51	Sighișoara	↑	5.38	9.11	9.18	11.17																								
4.08			6.12	11.12	Hagfaleu	↑	4.27	7.41	8.—	10.03																								
5.34			7.59	12.26	Homorod	↑	3.53	7.02	7.22	9.25																								
6.12			8.37	12.56	Agostonfalva	↑	3.37	6.36	7.16	9.01																								
6.41			9.07	1.16	Apasia	↑	3.16	5.58	6.38	8.28																								
7.16		Tren asociat	9.38	1.34	Feldioara	↑	2.45	5.08	5.57	7.48																								
8.—			10.36	2.09	sos.	pl.	7.01	2.18																										
				2.19	pl.	sos.	6.89	1.42																										
				3.01	pl.	sos.	5.11	1.12																										
				3.21	pl.	sos.	8.35																											
				9.30	sos.	pl.																												
Mureș-Ludos—Bistrița										Sibiu—Cisnădie.										Arad—Timișoara														
			4.—	9.10	4.20	↑	6.46	7.21																										
			6.48	12.41		↑		4.50	9.40																									
			9.59	4.55		↑		1.16	5.55																									